

OBEC MARKUŠOVCE

OBECNÝ ÚRAD, Michalská 51, MARKUŠOVCE

Ing. Františka Šteinerová, hlavný kontrolór obce

Obecný úrad MARKUŠOVCE	
Došlo dňa: 23 AUG. 2012	
Č: 2012/2012	RE:
Prílohy:	KU-LU:
	Vybavuje: C + 02

+ posl + proz

SPRÁVA o kontrolnej činnosti za 1. polrok 2012

V zmysle Štatútu Obce Markušovce, § 18, ods. 3, hlavný kontrolór predkladá obecnému zastupiteľstvu správu o výsledkoch kontrolnej činnosti najmenej raz za polrok.

Kontrolná činnosť bola vykonávaná na základe oprávnení vyplývajúcich zo zákona o obecnom zriadení č. 369/1990 Zb. a zákona č. 502/2001 o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Kontrolná činnosť v 1. polroku 2012 prebiehala v súlade so schváleným plánom kontrolnej činnosti, ktorý bol vypracovaný 12. 12. 2011, vyvesený na zverejnenie v čase od 10.1.-25.1.2012 a schválený OZ na zasadnutí konanom dňa 26. 4. 2012. V 1. polroku 2012 boli vykonané a ukončené aj viaceré úlohy z predchádzajúceho obdobia schválené OZ na 7. zasadnutí konanom dňa 4. 8. 2011.

Zo schváleného plánu na 2. polrok 2011 bola v 1. polroku 2012 dokončená **kontrola verejného obstarania Obce Markušovce**. Účelom kontroly bolo zistiť stav vykonávania verejného obstarávania v obci za kontrolované obdobie rokov 2007-2011, overiť zákonnosť, hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť pri hospodárení s verejnými prostriedkami a dodržiavanie všeobecne záväzných predpisov so zameraním na plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom a majetkovými právami Obce Markušovce. **Za najväčší nedostatok, ktorý vyplynul z tejto kontroly, považujem skutočnosť, že Obec Markušovce nemá za uvedené obdobie okrem 2 projektov financovaných aj z prostriedkov štátu a EÚ/Rekonštrukcia ZŠsMŠ a rekonštrukcia zdravotného strediska/ žiadnu inú dokumentáciu týkajúcu sa verejného obstarávania**, pričom niektoré skôr kontrolované zmluvy /mimo 2 uvedených/ obsahujú údaj, že dodávateľ bol vybraný na základe súťaže. Na základe tejto skutočnosti možno konštatovať 2 veci:

- veľké nedostatky v evidencii ohľadom verejného obstarávania
- výber dodávateľov pri nákupe materiálu, prácu a služieb sa nevykonával v zmysle zákona o verejnom obstarávaní a Obec Markušovce nepostupovala hospodárne a efektívne pri čerpaní verejných financií, nevytvorila nediskriminujúce, transparentné a spravodlivé prostredie pre uchádzačov a záujemcov o zákazky hradené z verejných prostriedkov, nezabránila plytvaniu verejných zdrojov a vzniku korupcie.

Z toho dôvodu bol daný podnet na kontrolu zákonnosti na prokuratúru ako dozorný orgán samosprávy. Ďalšie zistené nedostatky z tejto následnej finančnej kontroly:

- obec má zastaralú vnútornú smernicu č.1/2005 týkajúcu sa verejného obstarávania, ktorá je navyše neaktuálna a odvoláva sa na zákon, ktorý už dávno neplatí. Smernica je nedostatočná, pretože rieši všetky formy verejného obstarávania, smernica slabo rieši postup pri zákazkách s nízkymi hodnotami, ktoré sú zákonom malo popísané a v obci sa vyskytujú najčastejšie. V smernici je daná možnosť starostovi obce ako štatutárnemu orgánu rozhodnúť samému aj bez vykonania prieskumu trhu, čo je v rozpore so zákonom. Podľa smernice verejné obstarávanie vykonával iba starosta.
- do verejného obstarávania neboli zainteresovaní poslanci OZ vôbec
- obec nemala a nemá zamestnanca, ktorý je spôsobilý vykonávať verejné obstarávanie v sume stanovenej zákonom

- pri predloženej dokumentácii chýbal údaj o vykonaní predbežnej finančnej kontroly týkajúcej sa výkonu verejného obstarávania, zamestnanec na to poverený ju nevykonával a o tejto povinnosti vraj nevedel

- obec nezverejňovala a nezverejňuje raz štvrťročne na webovom sídle alebo v periodickej tlači súhrnnú správu o zákazkách s nízkou hodnotou s cenami vyššími ako 1.000,- Eur v zmysle novelizácie zákona č. 58/2011 účinnej od apríla 2011

- z prekontrolovanej dokumentácie verejného obstarávania zákaziek s nízkou hodnotou a podprahových zákaziek týkajúcich sa vyššie uvedených projektov vyplynulo, že nedostatky boli najmä pri zákazkách týkajúcich sa rekonštrukcie ZŠsMŠ. Verejných obstarávaní bolo niekoľko.

Zistené nedostatky pri výbere verejného obstarávateľa súvisiaceho s rekonštrukciou ZŠsMŠ Markušovce:

- chýbajúce podpisy členov komisie z vyhodnotenia ponúk

- krátky čas na zaslanie cenovej ponuky

- chýbajúca zápisnica z verejného obstarávania

- chýbajúce ponuky od súťažiacich firiem, z toho jedna víťazná

- chýbajúci písomný záznam z oznámenia výsledku súťaže všetkých uchádzačom

- zmluva s „víťaznou firmou“ bola uzavretá už v deň, kedy mali byť doručené ponuky

- mandátna zmluva uzavretá „s víťazom“, bola uzavretá na základe ponuky od obce zaslanej víťaznej firme ešte predtým, ako dostali ponuky ďalšie firmy

- firma, ktorá vyhrala súťaž na verejné obstarávanie /odborníci na verejné obstarávanie/, nemala právo vyhodnocovať ponuky na výber dodávateľa rekonštrukcie ZŠsMŠ /v 2 kolách/

Pri výbere externého projektového manažmentu pre projekt „Rekonštrukcia a modernizácia ZŠsMŠ boli zistené tieto nedostatky:

- chýba záznam o tom, kedy a ako bola doručená cenová ponuka 3 subjektom, ktoré mali súťažiť

- v predloženej evidencii chýbala písomná ponuka od súťažiacich a záznam o prijatí a tiež vyhodnotení ponúk

- v evidencii chýbala zápisnica a správa z verejného obstarávania, chýbali tiež dokumenty o písomnom oznámení výsledkov súťaže všetkým zúčastneným

- zmluva s víťaznou firmou bola vyhotovená v 3 verziách vždy s inými podmienkami plnenia, najmä finančnými, nebola vykonaná predbežná finančná kontrola pri týchto zmluvách

Pri výbere stavebného dozoru pre projekt „Rekonštrukcie a modernizácie ZŠsMŠ boli zistené tieto nedostatky:

- chýba dokumentácia týkajúca sa výzvy na predloženie cenovej ponuky od obce

- obci chýbajú cenové ponuky zaslané od súťažiacich, zdokladovanie spôsobu ich preverovania a výberu, tiež zápisnica z uskutočnenia výberového konania.

K danej kontrole neboli zo strany štatutárneho orgánu podané žiadne námietky, ani prijaté opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

V mesiacoch január, február 2012 bola dokončená správa **z kontroly plnenia rozpočtu Obce Markušovce** za kontrolované obdobie od 1.1.2011 do 30.9.2011. Námietky k správe neboli podané žiadne. Kontrola bola ukončená štandardným spôsobom podpísaním zápisnice 9. 2. 2012. Štatutárny orgán /starosta obce/ v stanovenej lehote nepredložil žiadne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin.

V čase od 19. 1. do 28.5. 2012 bola vykonaná **kontrola a analýza mzdových prostriedkov Obce Markušovce** za obdobie 5 rokov, t.j. roky 2007-2011. Z kontroly vyplynuli tieto zistenia:

- najvyšší priemerný počet zamestnancov /vrátane starostu/ vo fyzických osobách mala obec v roku 2009 - 24,0 osôb a najnižší v roku 2011 - 17,25 osôb, v prepočítaných osobách na úväzky priemerný počet zamestnancov bol najvyšší tiež v roku 2009, kedy v obci pracovali ľudia v rámci projektu terénnych sociálnych prác. Ich priemerný počet bol - 22,7 osôb a najnižší 16,3 osôb /bez dohôd o vykonaní práce alebo dohôd o pracovnej činnosti/

- na dohody najviac zamestnancov mala obec v roku 2011 - 21, najmenej v roku 2008 - 8 ľudí. Vysoký počet v roku 2011 bol najmä z dôvodu sčítavania obyvateľstva a činnosti okolo ROEB.

- v obci pracujú okrem zamestnancov obecného úradu aj nezamestnaní občania obce, časť v rámci aktivačných prác, časť v rámci menších obecných služieb, za čo nedostávajú z obce žiadnu odmenu, len aktivačný príspevok od úradu práce a sociálnych vecí
- obec nemá vypracované žiadne kritéria na to, aké kvalifikačné predpoklady a prax vyžaduje na výkon tých-ktorých činností
- obec nemá platný organizačný poriadok obecného úradu, na www. stránke obce sú neaktuálne údaje
- obec má zastaralý pracovný poriadok, ktorý možno považovať za neplatný, keďže mu chýba predchádzajúci súhlas zástupcov zamestnancov, obec ako zamestnávateľ nemá zvoleného žiadneho zástupcu zamestnancov
- obec nemala a nemá žiaden odmeňovací poriadok, ktorý do 1. 4. 2010 malo právo schvaľovať len obecné zastupiteľstvo, od 1.4.2010 je to výlučná kompetencia starostu
- odmeňovanie v obci sa riadi viacerými zákonmi a internými predpismi /uznesenia OZ, zásady odmeňovania poslancov/, pri vyplácaní nadčasov sa nepoužíva rovnaké pravidlo pre všetkých zamestnancov
- analýzou mzdových prostriedkov bolo zistené, že najvyššia hrubá mzda za obec ako celok bola v roku 2010 v sume 211.196,- Eur, v ktorej je zarátaná aj odmena pre poslancov a členov rôznych komisií /neposlancov/ a tiež ľudí pracujúcich na dohody. Okrem hrubej mzdy mali zamestnanci nárok aj na ostatné mimomzdové prostriedky vyplácané na základe zákonov /ošatné/, náhrada za nemoc či uznesení OZ /preplatený internet, vrátane poslancov/. Z toho dôvodu hrubý príjem bol v danom roku 214.034,- Eur. Súčasťou mzdových prostriedkov obce ako zamestnávateľa sú aj vyplatené odvody, ktoré predstavovali v danom roku 61.929,- eur, čo je menej ako rok predtým /66.884,- Eur/ z dôvodu, že z odstupného sa odvody neplatili. Obec má v zmysle vyššej kolektívnej zmluvy povinnosť platiť aj doplnkové dôchodkové poistenie pre tých zamestnancov, ktorí si ho uzatvorili. V súčasnosti ho má uzavreté väčšina zamestnancov.
- analýzou niektorých položiek mzdy bolo zistené, že obec nemá v pracovnom poriadku stanovený okruh žiadnych zamestnancov, ktorým má právo vyplácať 15 % zvýšený tarifný plat /netýka sa starostu a HK/, napriek tomu sa vyplácal väčšine zamestnancov /okrem robotníckych profesií a TSP/
- obec nemá vypracované interné predpisy, kedy platí nadčasy a kedy poskytuje náhradné voľno,
- obec nemá vypracované žiadne kritéria, kedy majú zamestnanci nárok na osobný príplatok, podľa čoho sa stanovuje % výplaty tohto príplatku, chýbajú kritéria zvýšenia, zníženia či odňatia osobného príplatku,
- obci chýbali kritéria na výplatu odmien zamestnancov, tieto sa vyplácali 2-3 ročne aj napriek nesplneným uzneseniam a výsledkom auditu a kontrol
- obec nemala kritéria na výplatu odmien starostovi obce a HK, ktorý ako jediný zamestnanec nedostal za kontrolované obdobie žiadnu odmenu a starosta obce len v roku 2007
- niektorí zamestnanci vykonávali práce na dohodu aj v pracovnom čase, čo možno považovať za neehospodárne vynakladanie finančných prostriedkov, keďže dostali aj plat.

Zo schváleného plánu na 2. polrok 2011 bolo v mesiaci február, marec 2012 **vypracované aj odborné stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2012-2014 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2012.** Najdôležitejšie veci zo stanoviska, ktoré je potrebné riešiť do budúcnosti:

- návrh rozpočtu bol predložený opäť neskoro /21.2.2012/, čím sa obec dostala do rozpočtového provizória už 5 rok za sebou a čo svedčí o tom, že rozpočtu ako základnému finančnému nástroju hospodárenia obce nie je stále venovaná dostatočná pozornosť
- pretrvávajú problémy s programovým rozpočtovaním a so správnym stanovením zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov,
- k vypracovaniu cieľov, zámerov a merateľných ukazovateľov komisie OZ neboli vôbec prizvané
- viacročný rozpočet bol zostavený spôsobom, aký sa neodporúča, len zvýšenie príjmov a výdavkov bez toho, či tieto príjmy a výdavky sú v roku 2013, 2014 reálne. Za najväčší nedostatok považujem neuvedenie kapitálových príjmov a výdavkov za roky 2013, 2014, čo svedčí o neujasnenosti orgánov obce v investičnej oblasti. Kapitálové príjmy a výdavky aj za uplynulé roky vykazovali najväčšie výkyvy oproti plánu, preto je potrebné sa im viac venovať, okrem obecného úradu, predovšetkým

stavebná komisia, ktorá dáva svoje stanovisko OZ či celé obecné zastupiteľstvo, ktoré zastupuje všetkých občanov obce.

- predložený návrh nebol vypracovaný úplne v súlade so strategickými materiálmi obce /PHSR/, je potrebné to znova prehodnotiť, s ohľadom na finančnú situáciu v obci i v EÚ
- návrh rozpočtu opäť neobsahoval informáciu, aký je výsledok z bežného, kapitálového rozpočtu, ktoré musia spĺňať určité kritéria v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a tiež finančných operácií,
- za nedostatok považujem skutočnosť, že vlastné príjmy ZŠsMŠ neboli prirátané k príjmom obce, čím sa skresľuje hospodársky výsledok a tieto príjmy ostali nerozdelené
- návrh rozpočtu nebol v súlade s postupom uvedeným vo VZN č. 1 o poskytovaní dotácii PO a FO – podnikateľom, odporúčam vypracovať nové VZN
- obec stále nemá vypracované zásady alebo iné pravidlá ohľadom rozpočtového hospodárenia
- návrh rozpočtu obsahoval slabý komentár, k príjmovej časti nebol uvedený žiaden, je potrebné doplniť údaj, na základe čoho počítame s daným príjmom a či tieto príjmy sú reálne
- lepšiu pozornosť je potrebné venovať príjmovým finančným operáciám, pretože súčasťou sú aj zostatky z minulého roka
- rozpočet ZŠsMŠ – za nedostatok považujem neschválenie a dlhodobé neriešenie VZN týkajúce sa výdavkov na originálne kompetencie školstva, t.j. materskú školu, školskú jedáleň a školský klub. Je potrebné zvážiť materiálové priestory do budúca, keďže žiakov pribúda.

Kontrola príjmov a výdavkov Materskej školy v ZŠsMŠ Markušovce – bola vykonaná v čase od apríla do júna 2012. Účelom bolo zistiť vývoj príjmov a výdavkov za obdobie rokov 2007 – 2011 a január 2012, overiť zákonnosť, hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť pri hospodárení s verejnými prostriedkami a dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov so zameraním na plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom a majetkovými právami Obce Markušovce. Z kontroly vyplynuli tieto zistenia:

- aj napriek zneniu zákona č. 596/2003 o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších predpisov, výšku dotácii pre MŠ ako svoju originálnu kompetenciu neupravoval a neupravuje žiaden interný predpis – má byť VZN
- obec zasielala finančné prostriedky na originálne kompetencie pre ZŠ, ktorej je materská škola súčasťou, v jednej sume. Pomer čerpania dotácie na výdavky pre MŠ si ZŠ určovala sama, interný predpis k tomu nemala žiaden. Výška dotácie zaslanej obcou nebola vždy rovnaká a obec ju nezasielala základnej škole, pod ktorú MŠ patrí, pravidelne každý mesiac. Najväčšie výkyvy boli v roku 2009, kedy dotáciu zaslala obec len 6x do roka, čím boli ohrozené najmä výplaty zamestnancov MŠ a včasné odvody do poisťovní a základná škola bola prinútená porušovať zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy, keďže výkyvy boli kryté finančnými prostriedkami z prenesených kompetencií.
- za nedostatok obce možno považovať skutočnosť, že zadržovala vlastné príjmy MŠ, najmä v roku 2011, ktoré boli účelovo určené a ktoré je možné použiť iba pre MŠ
- kontrolou vývoja výdavkov bolo zistené, výška plánovaných výdavkov bola prekročená v roku 2007, 2008, a že sú veľké rozdiely v plánovaných a skutočných výdavkoch roky 2010, 2011
- kontrolou niektorých účtovných dokladov podľa rozpočtovej klasifikácie bolo zistené, že medzi výdavkami MŠ boli zaúčtované aj výdavky ZŠ, čo je porušením finančnej disciplíny, tiež bolo zistené, že nie je súlad účtovného predpisu so skutočne uskutočneným výdavkom
- ZŠ neúčtuje o prijatých daroch v MŠ od rodičovského združenia
- k poisteniu budovy MŠ došlo na príkaz starostu bezo zmeny rozpočtu, ktorý mohlo schváliť jedine OZ
- MŠ vyberala poplatky od rodičov mesiac dopredu, na základe neexistujúceho právneho predpisu, čo mení spôsob účtovania výnosov
- zamestnankyňa poverená zastupovaním MŠ nemala vedomosť o podmienkach nového VZN o poplatkoch od rodičov platného od 1. 1. 2012
- pri spätnom vracaní platných príjmov od obce ZŠsMŠ použila finančné prostriedky pre MŠ aj zo školského klubu
- ZŠsMŠ neúčtovala všetky výdavky do roku a mesiaca, s ktorým súvisia /strava december 2011, január 2012, sociálny fond január 2012/, čím sa skresľuje hospodársky výsledok

- v mesiaci január 2012 obec nezaslala ZŠsMŠ žiadne finančné prostriedky z podielových daní na originálne kompetencie.

Odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu za rok 2011 - za nedostatok súčasného vedenia obce považujem nedodržanie termínu na jeho prerokovanie najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka, čo sa stalo už druhýkrát za sebou. Týmto obec porušila zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Z dôvodu jeho oboznámenia až v čase jeho zverejnenia, t.j. 27.6. 2012, stanovisko bolo vypracované v 2. polroku 2012. V priebehu 1. polroka boli zabezpečované podklady na overenie údajov. Závbery z neho budú uvedené v nasledujúcej správe.

V 1. polroku 2012 bola na základe štatútu a zákona o obecnom zriadení napísaná taktiež správa o kontrolnej činnosti za 2. polrok 2011, ktorá bola obecnému zastupiteľstvu doručená vo februári a prerokovaná v apríli 2012.

Okrem vykonaných kontrol a napísaných stanovísk v 1. polroku 2012 boli uskutočnené ďalšie činnosti, ktoré súvisia s povinnosťami kontrolóra. V uvedenom období som sa zúčastnila:

- 5x zasadnutí obecného zastupiteľstva s poradným hlasom
- 1 x školenia v Poprade realizovaného RVC Štrba
- 2 x zasadnutia združenia hlavných kontrolórov.

Kontrolná činnosť bola vykonávaná nezávisle a nestranné s neprihliadaním na príkazy, ktoré boli vydané v rozpore so zákonmi. V 1. polroku 2012 došlo k zhoršeniu mojich pracovných podmienok – už niekoľko mesiacov som bez priameho telefónu s nefunkčným internetom a zastaralým PC, čo malo za následok predĺžovanie kontrol a zdĺhavé písanie správ či stanovísk, keďže sa v práci neviem dostať k zverejneným údajom a k údajom, ktoré sa mi zasielajú na moju e-mailovú adresu. Za problematické považujem najmä kontrolu účinnosti uznesení OZ. Podľa rokovacieho poriadku OZ schváleného 27. 9. 2011, článku 13, bod 4 zápisnica sa vyhotoví do sedem pracovných dní po zasadnutí obecného zastupiteľstva. Doručuje sa elektronicky /mailom/ hlavnému kontrolórovi a poslancom obecného zastupiteľstva. Táto lehota nebola zo strany OZ dodržaná viackrát. **Z dôvodu neriešenia danej situácie a problémov s internetom HK odporúčam OZ prijať uznesenie o doplnení rokovacieho poriadku s tým, že všetky materiály pre HK sa budú okrem internetu doručovať aj v tlačenej podobe.**

Nadalej upozorňujem OZ na nesúlad niektorých ustanovení základných interných dokumentov obce – štatútu a zásad hospodárenia s majetkom obce so zákonom o obecnom zriadení a zákonom o majetku obce, ktoré boli zmenené či doplnené o nové ustanovenia. Spôsobuje to problémy pri kontrole nielen mne, ale aj ostatným zamestnancom. Z hľadiska práva platí, že vyšší zákon ruší nižší, z toho dôvodu ustanovenia interných pravidiel obce, ktoré boli zmenené neskoršími zákonmi, sú neplatné a platí zákon. Zmenu štatútu a zásad o hospodárení s majetkom obce odporúčam aj z dôvodu lepšieho ujasnenia si kompetencií jednotlivých orgánov obce. Na zmenu odporúčam aj internetovú stránku obce, kde som zistila, že obec sa odvoláva na štatút, ktorý nie je v súlade so súčasne platnými zákonmi a dáva tak mylnú informáciu všetkým, ktorí nepoznajú zákon o obecnom zriadení. **Kontrolou internetovej stránky bolo ďalej zistené, že zverejnené zásady hospodárenia s majetkom obce neobsahujú dodatok schválený v roku 2004, t.j. § 9, bod 6 ktorým bola správcovi majetku /riaditeľovi školy a pod/ daná právomoc:**

a/ nakladať s majetkovými právami obce mimo schváleného rozpočtu do výšky 20.000,- Sk

b/ nad 20.000,- Sk po odsúhlasení v obecnom zastupiteľstve.

Podľa zápisnice OZ z roku 2004, kedy bola táto zmena schválená, môže riaditeľ dať súhlas do 20.000,- Sk celkovej zmeny rozpočtu, čo musí zdôvodniť pri plnení rozpočtu.

Do pozornosti OZ odporúčam aj štatút komisií pri obecnom zastupiteľstve v Markušovciach, ktorý bol schválený uznesením č. 44 z roku 2007, ktorý je nadalej platný v ustanoveniach, ktoré neodporujú zákonu. Tento nie je nikde zverejnený. Podľa § 25, odst. 1, bod c/ poslanec OZ je povinný najmä dodržiavať štatút obce, rokovací poriadok OZ a zásady odmeňovania poslancov.

V Markušovciach 23. 8. 2012

Ing. Šteinerová Františka, hlavný kontrolór obce

